

Landkommunalloven til Støtte for sin Mening, da ikke at se paa en enkelt Paragraf. Dersom det ærede Medlem havde kastet Diet over paa den anden Side af Lovbogen, vilde han have fundet en § 33, hvori der staar, at Sogneraadets Myndighed til at bevilge eller ikke bevilge Udgifter et meget begrændset, idet Amtmanden, naar han kommer til Kundskab om, at Sogneraadet enten har bevilget uberettigede Udgifter eller negter at bevilge de Udgifter, som det er forpligtet til at bevilge, da kan sætte Sogneraadets Beslutning ud af Kraft, og at det saa er Indenrigsministeren, som afgjør Sagen. Denne Bestemmelse vil jeg raade det ærede Medlem til at se efter, naar han vil citere § 27. Naar det ærede Medlem betegne Summen af mine Udtalelser som brandgule, da tillader jeg mig at holde mere af det brandgule end af at male graat i graat. Det ærede Medlem for Odense Amts 5te Valgkreds (Berntsen) bebrejdede mig den Maade, hvorpaa jeg havde omtalt Sagnfortællingen i Fristolen. Men det ærede Medlem maa dog ikke glemme, hvorledes det var ham selv, der gav Anledning dertil, idet han netop fremhævede Sagnfortællingen i Fristolen som Noget, der burde lægges Bægt paa, og mente, at det var en Feil ved Almuefolen, at den ikke brugte samme Fremgangsmaade. Jeg tillod mig da at fremhæve, hvorledes denne Sagnfortælling kunde blive og i enkelte Tilfælde blev misbrugt, og deraf uddrog jeg den Slutning, at det ikke var saa ubetinget heldigt i alle Forhold, som det ærede Medlem mente. Det ærede Medlem har misforstaaet min Henvisning til Ambrosius; thi jeg henviste dertil netop i den Mening at ville vise det ærede Medlem, at Tilstanden før 1814 ingenlunde var saa idyllisk, som han gav den ud for at være, idet saadanne Folk som Kammertjener Sorgen kunde blive Skolelærer. Det var min Hensigt, og de Bemærkninger, som det ærede Medlem i den Anledning fremkom med, vilde have været overflødige, naar han havde forstaaet det. Dernæst gav det ærede Medlem mig gode Raad med Hensyn til, hvorledes jeg skulde optræde i min Maade at tale og være paa. Jeg takker det ærede Medlem for hans gode Raad i saa Henseende, men jeg vil kun sige, at, naar jeg taler, besitter jeg mig paa at tale Sproget saa godt og rigtigt, jeg kan. Naar jeg ikke gjør det til Fuldkommenhed, er det naturligvis en Mangel og Svaghed hos mig, men jeg bestræber mig for at tale saa godt og saa rigtigt som muligt, og jeg vil sige til, at jeg taler Sproget paa samme Maade, baade med Hensyn til Form og Indhold her inde og ude i Landet. Jeg taler ikke med en Lunge et Sted og med en anden Lunge et andet Sted. Det ærede Medlem her foran mig for Ribe Amts 3die Valgkreds (Bustf) var i en særdeles Grad stærkt berørt af mine Udtalelser og mente, at jeg havde raset. Jeg takker Gud for, at Raseriet dog ikke gif

videre, end det gif, og jeg er bange for, at, var jeg ikke kommen til at berøre det ærede Medlem paa et meget småt Sted, vilde han ikke have følt Lykket deraf saa stærkt. Jeg synes, jeg tog ganske lempelig paa det ærede Medlem. Dersom det ærede Medlem vil se efter i Tidenden, vil han se, at jeg virkelig tog meget lempelig paa ham. (Bustf: Men jeg havde jo heller ikke gjort Noget!) Det ærede Medlem havde ikke gjort Noget, siger han, fordi han ikke havde talt i denne Sag. Men jeg maa da gjøre opmærksom paa, at jeg var ved at tale om den Betydning, som Sproget har for os Alle — og det ere vi jo Alle enige om, at Sproget er det, som binder et Folk sammen — og jeg troede da at have opdaget, at man er ved at forvanske Sproget i Fristolerne ved den Maade, som man der anvender det paa. Det ærede Medlem for Bogens (Berntsen) smiler ad mine Ord og synes, at det er løstligt. Jeg vil spørge det ærede Medlem: Er han istand til efter den Methode, han vil have anvendt i Retning af sproglig Undervisning i Fristolerne, at samle Sproget til en Enhed? (Berntsen: Ja!). Da vil jeg sige, at saa kan det ene jo være ligesaa godt som det andet, og saa kan jeg sige med den fynske Digter, Mads Hansen: „Er vi kun til Gavn, hvad vi er til Navn, saa er Sproget, vi har, ligesaa godt som Kjøbenhavns“. Det er Sagen, de kunne ikke samle Sproget, som de have hver for sig, til en Helhed, som tales over hele Landet, men de kunne ved at forfølge den Vej, som de ere flaaede ind paa, splitte Sproget i Stumper og Stykker. (Th. Nielsen: Det er der ingen Fare for!). Jo, vist vilde der være Fare derfor, hvis der ikke var Andre til at holde Sproget sammen. Og det var fra dette Synspunkt, at jeg vilde gjøre det ærede Medlem for Ribe Amts 3die Valgkreds opmærksom paa, at jeg syntes, at der i hans Maade at tale paa er Noget af den samme Fare. Jeg vilde ikke have gjort det, dersom jeg havde opfattet det ærede Medlems Maade at tale paa som Ubehjælpssomhed...

Formanden (Krabbe): Jeg finder det ikke rigtigt, at det ærede Medlem fortsætter disse Betragtninger, der være mindre passende igaar og vilde blive det i endnu højere Grad, dersom de nu forfølges.

M. Andersen: Jeg vil dog tillade mig at spørge, hvorfor...

Formanden (Krabbe): Det er Formandens Mening.

M. Andersen: Den bestrider jeg ikke, men jeg vil tillade mig at spørge, hvorfor den officielle Tidende ikke gengiver de Ord, som blive talte her af det ærede Medlem, usforandrede, men oversætter dem i andre Ord?